

مصالح بومی؛ الهام‌بخش طراحی ۱۰ ماده نوآورانه برای آینده معماری

۲۱ آذر ۱۴۰۴ | سکرو

شاید وقتی صحبت از آینده معماری می‌شود، ذهنمان ناخودآگاه به سمت شهرهای فضایی، شیشه‌های تمام‌هوشمند و فلزات عجیب‌وغریب می‌رود. اما بیایید کمی دقیق‌تر نگاه کنیم. بزرگترین آزمایشگاه جهان، "طبیعت" و بزرگترین استادان ما، "معماران سنتی" بوده‌اند که هزاران سال با آزمون و خطا، پایدارترین مصالح را خلق کردند. امروز، دانشمندان در لبه تکنولوژی، در حال بازگشت به همان فرمول‌های کهن هستند.

آینده **معماری** در گروی اختراع مواد فضایی نیست؛ بلکه در کشف دوباره قابلیت‌های خاک، چوب، پشم و گیاهان نهفته است، اما این بار با کمک نانوتکنولوژی و بیولوژی. ما در آستانه عصری هستیم که در آن ساختمان‌ها مثل موجودات زنده نفس می‌کشند و خود را ترمیم می‌کنند. در این مقاله، ۱۰ ماده انقلابی را بررسی می‌کنیم که روح سنت در کالبد مدرن آن‌ها دمیده شده است.

تیم طراحی سکرو با شناخت عمیق از متریال‌های بومی و تکنولوژی‌های نوین، آماده است تا "روح" را به کالبد ساختمان شما بدمد. برای مشاوره و سفارش، همین حالا پیام دهید:

[پیام در واتس آپ](#)

[پیام در تلگرام](#)

۱. بتن زیستی خودترمیم‌شونده (Bio-Concrete): وقتی ساختمان زخم خود را

درمان می‌کند

آیا تابه‌حال فکر کرده‌اید چرا ساروج‌های باستانی قرن‌ها دوام می‌آورند اما بتن‌های مدرن ترک می‌خورند؟ راز در "زنده بودن" ساختار است. محققان با الهام از طبیعت، بتنی ساخته‌اند که حاوی کپسول‌های باکتری و مواد مغذی است. این باکتری‌ها می‌توانند سال‌ها در خواب بمانند. اما به محض ایجاد ترک و نفوذ رطوبت، بیدار می‌شوند، تغذیه می‌کنند و کلسیم کربنات (سنگ آهک) تولید می‌کنند. این فرآیند دقیقاً شبیه به لخته شدن خون در بدن انسان است که زخم را می‌بندد. این یعنی خداحافظی با هزینه‌های گزاف تعمیر و نگهداری.

تصویری که عملکرد خودترمیم‌شوندگی را نشان می‌دهد. ترک‌های بتن مانند رگ‌های بدن در حال بسته شدن هستند.

۲. آجرهای میسیلیوم (Mycelium Bricks): کشت ساختمان به جای ساخت آن

در گذشته، خشت و کاهگل اصلی‌ترین مصالح ما بودند؛ ترکیبی از خاک و الیاف گیاهی. امروز، آجرهای قارچی یا "میسیلیوم" نسخه تکامل‌یافته همان تفکر هستند. این آجرها در کوره پخته نمی‌شوند، بلکه "رشد" می‌کنند! شبکه ریشه

قارچ‌ها روی ضایعات کشاورزی رشد کرده و آن‌ها را به هم می‌چسباند تا ماده‌ای سخت، سبک و عایق حرارتی ایجاد شود. این ماده کاملاً تجزیه‌پذیر است و پس از تخریب ساختمان، به جای نخاله ساختمانی، به کود کشاورزی تبدیل می‌شود. چرخه‌ای کامل از خاک به خاک.

نمایش آجرهایی که در کوره پخته نشده‌اند بلکه حاصل رشد شبکه ریشه قارچ‌ها هستند.

۳. هیدرو-سرامیک‌ها (Hydro-Ceramics): خنک‌کنندگی با تعریق هوشمند

فناوری پشت کوزه‌های سفالی یزد، امروز در قالب پانل‌های "هیدرو-سرامیک" بازگشته است. این پانل‌ها ترکیبی از سفال و هیدروژل‌های پیشرفته هستند که می‌توانند تا ۵۰۰ برابر وزن خود رطوبت جذب کنند. در ساعات گرم روز، وقتی دما بالا می‌رود، آب ذخیره‌شده در آن‌ها تبخیر می‌شود و دمای سطح ساختمان را تا ۶ درجه سانتی‌گراد کاهش می‌دهد. این یعنی یک سیستم تهویه مطبوع طبیعی که هیچ برقی مصرف نمی‌کند، درست مثل پوست انسان.

تصویری که تکنولوژی خنک‌کننده غیرفعال را نشان می‌دهد. حس خنکی باید از تصویر منتقل شود.

۴. چوب شفاف (Transparent Wood): پنجره‌هایی از جنس درخت

چوب همیشه گرما و صمیمیت داشته، اما نور را عبور نمی‌داده است. نانوتکنولوژی این محدودیت را شکست. با حذف "لیگنین" (ماده‌ای که باعث رنگ چوب می‌شود) و جایگزینی آن با پلیمرهای شفاف، دانشمندان چوبی ساخته‌اند که نور را عبور می‌دهد اما خواص عایق بودن و استحکام چوب را حفظ می‌کند. این ماده می‌تواند جایگزین شیشه شود؛ با این تفاوت که بسیار مقاوم‌تر است، نمی‌شکند و اتلاف حرارتی شیشه را ندارد.

تصویری که پارادوکس "چوب" و "شفافیت" را حل می‌کند. دستی که پشت چوب قرار دارد و دیده می‌شود.

۵. بامبو-استیل (Bamboo Steel): فولاد سبز مناطق مرطوب

بامبو به دلیل سرعت رشد بالا و مقاومت عجیبش، همیشه در شرق آسیا و شمال ایران محبوب بوده است. اکنون با فناوری پیشرفته الیاف بامبو و ترکیب آن با رزین‌های طبیعی، ماده‌ای به نام "بامبو-استیل" تولید شده که مقاومت کششی آن با فولاد برابری می‌کند، اما بسیار سبک‌تر و ارزان‌تر است. این ماده دی‌اکسید کربن را در خود حبس می‌کند و استفاده از آن در اسکلت ساختمان، گامی بزرگ برای کاهش ردپای کربن در صنعت ساختمان است.

مایش استحکام و صنعتی بودن این ماده جدید.

۶. بتن ماسه بیابانی (Finite): کیمیای کویر

ما همیشه آموخته‌ایم که ماسه‌های بادی کویر (به دلیل گرد و صیقلی بودن) برای ساخت‌وساز مناسب نیستند. اما ماده جدیدی به نام "Finite" این قانون را تغییر داده است. این ماده با استفاده از چسب‌های ارگانیک خاص، دقیقاً از همین ماسه‌های بیابانی ساخته می‌شود و مقاومتی مشابه بتن دارد. ویژگی جذاب‌تر آن این است که قابل ذوب و بازیافت است. این تکنولوژی به ما اجازه می‌دهد در دل کویر، با مصالح همان‌جا بسازیم، بدون اینکه اکوسیستم رودخانه‌ها را برای استخراج شن و ماسه نابود کنیم.

نمایش امکان ساخت و ساز با ماسه بادی که قبلاً غیرممکن بود. فرم‌های منحنی و ارگانیک.

۷. آجرهای پشمی (Wool Bricks): گرمای بافتنی برای دیوارها

استفاده از موی بز در ملات‌های قدیمی برای جلوگیری از ترک، یک تکنیک باستانی بود. امروز پژوهشگران با ترکیب خاک رس و پشم گوسفند، آجرهایی تولید کرده‌اند که نیاز به پخت در کوره ندارند و در هوای آزاد خشک می‌شوند. این آجرها ۳۷٪ مقاومت بیشتری نسبت به آجر معمولی دارند و عایق‌بندی آن‌ها در برابر سرما فوق‌العاده است. این نوآوری پیوندی دوباره میان صنعت دامداری و معماری برقرار می‌کند.

ترکیبی از صنعت نساجی و معماری. بافتی که حس عایق بودن را القا می‌کند.

۸. نماهای زیستی جلبکی (Algae Facades): فتوسنتز روی برج‌ها

اگر حیاط مرکزی و باغچه‌ها ریه‌های خانه‌های قدیمی بودند، نماهای جلبکی ریه‌های ساختمان‌های بلندمرتبه جدید هستند. این سیستم شامل پنل‌های شفاف است که آب و ریزجلبک در آن‌ها جریان دارد. جلبک‌ها با نور خورشید رشد می‌کنند، سایه‌ای دلپذیر می‌سازند، دی‌اکسید کربن هوا را جذب کرده و اکسیژن خالص تولید می‌کنند. علاوه بر این، گرمای جذب شده توسط آب داخل پنل‌ها، برای سیستم گرمایش ساختمان استفاده می‌شود.

نمایش تکنولوژی بیو-راکتورها در نمای ساختمان. رنگ سبز زنده و نور خورشید که از میان آن می‌گذرد.

۹. خاک کوبیده پیش‌ساخته (Prefabricated Rammed Earth): وقار خاک با

سرعت صنعت

دیوارهای "چینه" یا خاک کوبیده، از زیباترین و اصیل‌ترین سازه‌ها هستند که اجرای آن‌ها زمان‌بر بود. تکنولوژی جدید، این دیوارهای لایه لایه و هنری را به قطعات پیش‌ساخته صنعتی تبدیل کرده است. حالا می‌توانیم دیوارهای عظیم خاکی را با

بافت و رنگ‌های طبیعی در کارخانه تولید و در سایت نصب کنیم. این یعنی ترکیب زیبایی‌شناسی و حس خاک، با سرعت و دقت مهندسی مدرن.

تلفیق زیبایی‌شناسی سنتی (لایه‌های خاک) با روش ساخت مدرن (پیش‌ساخته).

۱۰. رنگ‌های گرافنی تصفیه‌کننده (Graphene Paint): سفیدکاری هوشمند

زمانی آهک‌کاری دیوارها برای ضدعفونی کردن فضا استفاده می‌شد. امروز رنگ‌های حاوی "گرافن" (ماده‌ای با رسانایی فوق‌العاده) تولید شده‌اند که خاصیت عایق حرارتی دارند و مهم‌تر از آن، آلاینده‌های هوا را جذب و خنثی می‌کنند. پوشش دادن ساختمان با این رنگ، مثل پوشاندن آن با یک لایه تصفیه‌کننده هواست که هم در مصرف انرژی صرفه‌جویی می‌کند و هم سلامت ساکنان را تضمین می‌کند.

نمایش پاکیزگی و تکنولوژی نانو. حس تمیزی هوا در اطراف دیوار.

سخن پایانی: بازگشت به آینده

مرور این ۱۰ ماده نوآورانه یک حقیقت را روشن می‌کند: پیشرفته‌ترین تکنولوژی‌ها، آن‌هایی هستند که زبان طبیعت را می‌فهمند. ما در حال گذار از عصر "غلبه بر طبیعت" به عصر "همکاری با طبیعت" هستیم. مصالح آینده، هوشمند، زنده و سازگارند؛ درست مثل همان خشت و گلی که هزاران سال سرپناه امن نیاکان ما بود. برای معمار امروزی، شناخت این مواد نه یک انتخاب، بلکه یک ضرورت برای بقاست.

با سکرو تماس بگیرید برای طراحی، آموزش و اجرا

[پیام در واتس آپ](#)

[پیام در تلگرام](#)

[اینستاگرام سکرو](#)

[یوتیوب سکرو](#)

واتس‌آپ سکرو

[تلگرام سکرو](#)

[پینترست سکرو](#)

آپارت سکرو

X سکرو

برای دانلود نسخه PDF این مقاله باید ثبت نام یا وارد حساب کاربری شوید.

[ورود / ثبت نام](#)